

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001073

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подольська Людмила Володимирівна

2. Lyudmyla V. Podolska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 07-02-2024

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.601.093

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.41

Тема дисертації:

1. Профілактика та корекція розладів адаптації в іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання
2. Prevention and correction of adaptation disorders in foreign applicants for higher medical education at different stages of training

Реферат:

1. Гіпотезою даної роботи стало твердження, що іноземні здобувачі освіти на різних етапах навчання (слухачі підготовчого відділення та здобувачі перших курсів) мають різні чинники, які сприяють виникненню труднощів підтримання нормального способу життя та розладів адаптації. У першому випадку – це «культурний шок» (соціальна ізоляція, зіткнення з чужою культурою, новим соціальним середовищем та радикальна зміна умов життя), у другому – значне навчальне перенавантаження у сукупності з недостатнім володінням мовою, на якій здобувачі навчаються. Так, розлади адаптації в іноземних здобувачів можуть проявлятися у вигляді культурного шоку. Відповідно до визначення ВООЗ, культурний шок – це стан соціальної ізоляції, тривоги, депресії, що розвивається при потраплянні індивідуума в умови чужої культури у відповідь на радикальну зміну умов життя в суспільстві. Відповідно до цього вони потребують особливого підходу до розробки заходів щодо профілактики та корекції цих порушень з урахуванням відповідних

чинників та клініко-психопатологічних особливостей. Результати базуються на даних комплексного обстеження 154 іноземних здобувачів, що проходили навчання на базі Дніпровського державного медичного університету (ДДМУ). У дослідженні використовувались соціально-демографічний, клініко-анамнестичний, клініко-психопатологічний, психодіагностичний (доповнений психометричними шкалами), психодіагностичний та статистичний методи. У ході роботи досліджено особливості клініко-психопатологічної симптоматики, вивчено вираженість проявів астенії, тривоги та депресії, проведено оцінку якості життя, проаналізовано особисті особливості досліджених та варіанти їхньої стрес-долаючої поведінки. Наукова новизна роботи: 1. Уперше були проаналізовані клініко-анамнестичні дані та досліджені соціо-демографічні характеристики іноземних здобувачів вищої медичної освіти з розладами адаптації на різних етапах навчання з урахуванням чинників, що призвели до цих станів. 2. Уперше було досліджено клініко-психопатологічні особливості розладів адаптації, в залежності від провідного фактору, у іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання. 3. Уперше було визначено індивідуально-психологічні особливості іноземних здобувачів вищої медичної освіти в залежності від етапу навчання. 4. Уперше було оцінено ризики виникнення клініко-психопатологічних компонентів розладів адаптації іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання. 5. Уперше було досліджено якість життя іноземних здобувачів вищої медичної освіти в залежності від етапу навчання та виявлені її кореляційні зв'язки з компонентами розладів адаптації. 6. Уперше було розроблено комплексну, поетапну, персоніфіковану систему профілактики та корекції розладів адаптації у іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання та оцінена її ефективність. Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці профілактичних, ранніх діагностичних та корекційних заходів у здобувачів вищої медичної освіти з розладами адаптації, які мають як універсальну, так і специфічну таргетну спрямованість та підтвержену ефективність. При несвоєчасному проведенні заходів профілактики, ранньої діагностики та корекції психопатологічних порушень у 2,7 раза зростає ризик трансформації донозологічних станів психічної дезадаптації в клінічно окреслені прояви психопатологічних порушень.

2. The hypothesis of this work was the statement that foreign applicants for education at different stages of training (students of the preparatory department and first-year applicants) have different factors that contribute to the emergence of difficulties in maintaining the normal lifestyle and adaptation disorders. In the first case, it is the "culture shock" (social isolation, contact with the foreign culture, the new social environment and the radical change in living conditions), in the second case it is the significant educational overload combined with insufficient knowledge of the language in which applicants study. Thus, adaptation disorders in foreign applicants can manifest themselves in the form of culture shock. According to the WHO definition, culture shock is the state of social isolation, anxiety, and depression. It develops when the individual finds himself/herself in the foreign culture environment. It occurs in response to the radical changing in living conditions in society. In accordance with this, they require the special approach to the development of measures for the prevention and correction of these disorders, taking into account the relevant factors and clinical and psychopathological features. The results are based on the comprehensive survey of 154 foreign applicants who were trained at Dnipro State Medical University (DSMU). Socio-demographic, clinical-anamnestic, clinical-psychopathological, psychodiagnostic (supplemented with psychometric scales), psychodiagnostic and statistical methods have been used in this research work. The particularities of clinical and psychopathological symptoms were investigated. The severity of manifestations of asthenia, anxiety and depression were studied in the course of the work. The quality of life was assessed; the personal characteristics of the subjects and their variants of stress-overcoming behavior were analyzed. Scientific novelty of the work: 1. Firstly clinical and anamnestic data were analyzed and socio-demographic characteristics of foreign applicants for higher medical education with adaptation disorders at different stages of training were studied, taking into account the factors that led to these conditions. 2. Firstly, clinical and psychopathological features of adaptation disorders, depending on the leading factor, were studied in foreign applicants for higher medical education at different stages of training. 3. Firstly, individual psychological characteristics of foreign applicants for higher medical education were determined, depending on the stage of training. 4. Firstly, the risks of clinical and psychopathological components of adaptation disorders of foreign applicants for higher medical

education at different stages of training were assessed. 5. Firstly, the quality of life of foreign applicants for higher medical education was studied depending on the stage of training and its correlations with the components of adaptation disorders were identified. 6. Firstly, the comprehensive, systematic, personalized system of measures for the prevention and correction of adaptation disorders in foreign applicants for higher medical education at different stages of training was developed and its effectiveness was evaluated. The practical significance of the results obtained is the development of preventive, early diagnostic and corrective measures for applicants of higher medical education with adaptation disorders, which have both the universal and specific target orientation and proven effectiveness. In case of untimely implementation of preventive measures, early diagnosis and correction of psychopathological disorders, the risk of transformation of pre-nosological states of mental maladaptation into clinically defined manifestations of psychopathological disorders increases by 2.7 times.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Ситуаційна тривога та особистісна тривожність у іноземних здобувачів медичної освіти на різних етапах навчання. Український вісник психоневрології. 2022;30(3):127-32
- 2. Yuryeva LM, Shusterman TY, Podolska LV. Depression in the structure of adjustment disorders in foreign applicants for higher education at different stages of studying. Вісник проблем біології і медицини. 2022;3(166):287-295.
- 3. Podolska LV, Shusterman TY, Yuryeva LM. Quality of life of foreign students of higher medical education with adjustment disorders. Вісник проблем біології і медицини. 2022;4(167):204-7
- 4. Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Клініко-психометричне дослідження астенії у іноземних здобувачів медичної освіти на різних етапах навчання. Медичні перспективи. 2022;27(4):136-43
- 5. Подольська ЛВ, Юр'єва ЛМ. Особливості особистості іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання та їх вплив на формування розладів адаптації. Український вісник психоневрології. 2023;31(114)(1):92-6
- 6. Подольська ЛВ, Юр'єва ЛМ. Роль копінг-стратегій у формуванні розладів адаптації іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання. Вісник морської медицини. 2023;2(99):50-56
- Подольська ЛВ. Гендерні особливості астенії у студентів – громадян іноземних країн. В: Наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Якість медичних послуг у сфері психічного здоров'я ; 2021 Трав 20-21; Харків; 2021
- Юр'єва ЛМ, Подольська ЛВ. Клініко-психопатологічні особливості астенії у здобувачів медичної освіти з іноземних країн. В: Наук. симпозіум з міжнар. участю. Персоніфіковані підходи щодо неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги; 2021 Жовт 7-8; Харків; 2021
- Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Дослідження ситуаційної тривоги та особистісної тривожності у іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання. В: 4-й нац. конгрес неврологів та психіатрів України. Неврологія, психіатрія та наркологія у сучасному світі: глобальні виклики та шляхи розвитку [Інтернет]; 2022 Жовт 6-7; Харків; 2022
- Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Клініко-психопатологічні та соматопсихічні прояви розладів адаптації у іноземних здобувачів вищої освіти на різних етапах навчання. В: 3-й конгрес з

міжнар. участю. Психосоматична медицина 20 століття: реалії та перспективи; 2022 Листопад 4-6; Київ; 2022

- Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Освітні заходи у структурі психопрофілактики розладів адаптації у іноземних здобувачів вищої медичної освіти. В: Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід. V Міжнар. конф.; 2022 Листопад 29; Дніпро. Дніпро: Журфонд; 2022, с. 119-23
- Юр'єва ЛМ, Шустерман ТЙ, Подольська ЛВ. Вплив особливостей адаптації на показники якості життя іноземних здобувачів вищої медичної освіти на різних етапах навчання. В: Наук.-практ. конф. у формі онлайн-трансляції. Організація амбулаторної та стаціонарної психіатричної допомоги під час війни [Інтернет]; 2023 Січ 26-27; 2023

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0118U001281

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шустерман Тамара Йосипівна
2. Tamara Y. Shusterman

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаустова Олена Олександрівна
2. Olena O. Khaustova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркова Маріанна Владиславівна

2. Marianna V. Markova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ніколенко Алла Євгенівна

2. Alla Y. Nikolenko

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальбус Олександр Іванович
2. Oleksandr I. Kalbus

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Огоренко Вікторія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Огоренко Вікторія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макаренко Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна